

Skærmen slubrer tagvand og dæmper vejstøjen

GABIONER. På Have & Landskab præsenterer Københavns Universitet et lodret, beplantet modulsystem med flere funktioner

Af Lars Thorsen

I de større byer er der hverken plads til regnvandet under jorden eller klimatilpassningsløsninger over jorden. Så hvad gør en klog? Det kan vi jo passende spørge en professor om, nemlig professor i klimatilpassede urbane landskaber ved Københavns Universitets Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Marina Bergen Jensen.

Sammen med et hold forskere og studerende fra universitetet og Teknologisk Institut samt en række virksomheder har hun arbejdet på en løsning som vil gøre det muligt at håndtere de øgede mængder regnvand i byerne vertikalt i stedet for horisontalt.

„Vi er ved at udvikle en grøn gabion som virkelig kan noget i den tætte by. Det handler kort sagt om at ombygge et almindeligt byelement til noget som også har en økosystemsfunktion og en klimahåndteringsfunktion og en støjdæmpningsfunktion,“ siger Marina Bergen Jensen.

Hun forklarer at den grønne gabions hovedformål er at tage regnvandet, næste prioritet er støjdæmpningen, mens gabionens kvaliteter i forhold til biodiversitet og forbedring

af luftkvaliteten mere kan ses som positive sidegevinster.

De arbejder dog både på moduler hvis primære funktion er støjskærme, og moduler der er mere velegnet i haven eller til caféers udemiljøer eller byrum med brug for en frodig ruminddeling. En specialestuderende arbejder desuden med at udvikle et element til insekthoteller i de grønne gabioner.

Opbygning og beplantning

For tiden arbejder holdet på at få sat en op mod 150 meter skærm af grønne gabionelementer op langs Folehaven i København. Skærmen vil blive 3,5 meter høj og opbygget af tre elementer. Modellen ved Folehaven (foto) er forsynet med et lille grønt tag, en 2,5 meter høj gabionskærm forsynet med en 'væg' af substrat som vi kender det fra grønne tage. Nederste element er en bundkasse som indeholder 80 cm vækstlag. Denne basisenhed vil give mulighed for en både artsrigt og livskraftig beplantning, og ikke mindst vil den kunne koble et parcelhus' tagvand fra kloakken.

„Så der kommer jo mere vand ind end der gør til almindelige gabioner, så vi har lidt større frihedsgrad i forhold til beplantningen og behøver ikke udelukkende vælge tørketålende arter. Vi beplanter dog primært skærmen i Folehaven med planter som vi ved kan klare udsatte miljøer, såsom efeu, rådhusvin og humle. Men de sidste 20 meter vil vi

Model af en grøn gabion. Den er bygget op af tre elementer og kan tage et parcelhus' tagvand, mens bundelementets 80 cm vækstlag giver mulighed for en varieret beplantning.

forvandle til et stort laboratorium med mange forskellige slags planter, for der er nogle særlige vækstbetingelser derude, så vi har ikke rigtigt noget at sammenligne med. Her vil vi eksperimentere med forskellige etableringsmetoder, salttolerance, biodiversitetsfremmende arter og spiselige planter som krydderurter og f.eks. et espalieret æbletræ,“ siger Marina Bergen Jensen.

Hun vil også gerne afprøve arter som er kendt for at være robuste i f.eks. læhegn eller sommerhusområder, men ikke har været afprøvet i bymiljøer før. Det kunne eksempelvis være roser, brombær, havtorn eller enebær.

Pris, anlæg og drift

Det er ambitionen at den 3,5 meter høje beplantede støjskærm skal koste under 10.000 kr. pr. løbende meter. Det er også meningen at en anlægsgartner skal kunne samle elementerne og opstille gabionerne, selv om der stadig skal et autoriseret kloakfirma til at koble tagvandet fra kloakken.

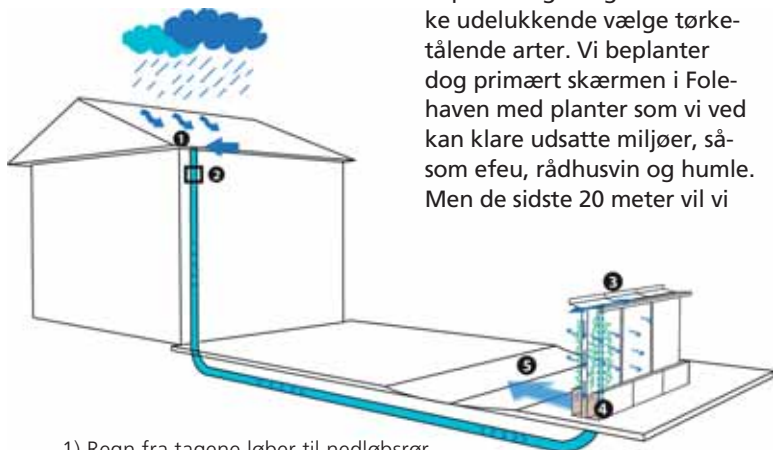
Når skærmen er færdig, rejser spørgsmålet om driften sig.

I Folehaven forventer Marina Bergen Jensen at en del af beboerne vil påtage sig en del af ansvaret for driften som ikke nødvendigvis er særlig krævede. Vanding er der ikke noget af, og det er meningen at basisbeplantningen skal kunne tåle hårde metoder som buskrydder, så de mange løbende meter kan vedligeholdes forholdsvis hurtigt.

En håndfuld på udstilling

Skærmen af gabioner bliver først stillet op i Folehaven i foråret 2016, men hvis man ikke kan vente så længe, kan man heldigvis få syn for sagen på universitetets stand på Have & Landskab.

„Vi kan ikke transportere den store model fra Folehaven til Slagelse, den er simpelthen for stor og nu også sammensat af to dele hvor planterne vokser på tværs. Men vi vil komme til at illustrere idéen ganske fint. Vores plan er at transportere fire mindre, grønne gabioner og forhåbentlig en ny, mindre model af skærmen fra Folehaven,“ siger professoren som selv er at finde på standen alle tre dage i august. □

- 1) Regn fra tagene løber til nedløbsrør.
- 2) Tryksat slange løfter vandet op i skærmen.
- 3) Vandet fordeles over hele skærmen.
- 4) Vandet optages af planterne og fordampes.
- 5) Eventuelt overskydende vand ledes til grønt område.